

AUTO VAN DE ZAAK: UITSPRAAK MET GROTE GEVOLGEN

Per 1 juli 2011 is de wetgeving ten aanzien van het privégebruik van de auto van de zaak volledig gewijzigd. Er is niet langer sprake van de bekende privé BTW-correctie, maar het privégebruik wordt aangemerkt als een belaste dienst. Deze wijziging kwam tot stand naar aanleiding van een uitspraak van Rechtbank Haarlem. In reactie op deze uitspraak heeft de staatssecretaris van Financiën de wet aangepast, waardoor de BTW-correctie weer is losgekoppeld van de bijtelling voor de loon- en inkomstenbelasting.

WETSWIJZIGING PRIVÉGEBRUIK AUTO VAN DE ZAAK PER 1 JULI 2011

Rechtbank Haarlem heeft op 1 juni 2011 een uitspraak gedaan over de privécorrectie van de auto van de zaak. Het ging hier om een ondernemer met een 'normale' auto. Deze had netjes 12 procent van 25 procent van de cataloguswaarde gecorrigeerd en in zijn BTW-aangifte aangegeven. Tegen deze aangifte heeft de ondernemer echter bezwaar gemaakt. Hij is namelijk van mening dat de regeling voor de BTW-correctie in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Hij wil ook 12 procent van 14 procent corrigeren, net als degenen met een zeer zuinige auto. De rechtbank geeft hem gelijk. De BTW-correctie is bedoeld om de vanwege gebruik te veel genoten aftrek in een jaar te corrigeren. Daarbij is het voor de BTW niet van belang of de auto wel of niet milieuvriendelijk is. De rechtbank oordeelt verder dat tussen de ondernemer en personen met een zeer zuinige auto van de zaak geen verschil bestaat. Het zijn dus gelijke gevallen die ook gelijk behandeld moeten worden. Dit is alleen anders als de groep waarvoor een begunstigend beleid geldt (automobilisten met 14 procent bijtelling) zeer beperkt is, waarmee een 'normale' automobilist zich niet kan vergelijken. Gezien het enorme succes van de auto's met 14 procent bijtelling, is volgens de rechtbank van een beperkte groep geen sprake. De ondernemer mag dus ook de forfaitaire bijtelling van 14 procent toepassen, eventueel 0 procent x 12 procent x cataloguswaarde is correctie elektrische auto's.

INTERNE DIENST

Artikel 15 uit de Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting (bestemd voor ondernemers) is vervallen en in het BUA (besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting voor werknemers) wordt toegevoegd dat dit niet van toepassing is voor het ter beschikking stellen van een auto. Er wordt niet langer aangesloten bij de forfaitaire regels voor de loon- en inkomstenbelasting. Vanaf 1 juli wordt het gebruik belast als een 'interne' dienst als de auto 'om niet' ter beschikking wordt gesteld.

Als de ondernemer of werknemer een eigen bijdrage betaalt voor het privégebruik van de auto, is er geen sprake van een interne dienst. De staatssecretaris heeft aangekondigd een an-

GEVOLG UITSPRAAK

Met deze uitspraak in de hand kan iedere ondernemer een beroep doen op het lagere bijtellingstarief van 14 procent, ongeacht of hij voor de loon- en inkomstenbelasting wél 20 procent of 25 procent moet bijtellen. Na de uitspraak heeft de Belastingdienst aangekondigd hiertegen in hoger beroep te gaan. In reactie op de uitspraak heeft de staatssecretaris van Financiën de wet aangepast, waardoor de BTW-correctie weer is losgekoppeld van de bijtelling voor de loon- en inkomstenbelasting.

ti-misbruikmaatregel te treffen om te voorkomen dat de BTW-heffing kan worden ontdoken door de auto niet kosteloos, maar tegen een te lage vergoeding ter beschikking te stellen voor het privégebruik. De verwachting is dat de staatssecretaris met een minimumvergoeding zal komen. De vraag is of dit geoorloofd is op basis van de Europese BTW-richtlijn. Die richtlijn biedt een mogelijkheid om BTW-fraude en -ontwijking te voorkomen. Het is de vraag of een (te) lage eigen bijdrage voor het privégebruik van de auto hieronder valt. Vooruitlopend op deze anti-misbruikmaatregel, kan de ondernemer er nu vast voor kiezen om een (geringe) eigen bijdrage te berekenen. Bedenk hierbij dat over de eigen bijdrage BTW moet worden berekend. Per geval moet u dus beoordelen of een eigen bijdrage uiteindelijk tot een BTW-besparing leidt. Voor dure auto's of ondernemers met een groot aantal auto's, loont het om een vergelijkende berekening te maken.

HOE BTW BEREKENEN?

In beginsel is BTW verschuldigd over de 'gemaakte uitgaven' voor het privégebruik. Deze uitgaven bestaan uit:

- een vijfde deel van het aankoopbedrag (inclusief BPM) voor de eerste vijf jaar (na vijf jaar wordt dit dus niet meer meegeteld);
- de gebruiks- en onderhoudskosten in het jaar (zoals benzine, onderhoud, reparaties en dergelijke).

De ondernemer moet 19 procent BTW betalen over de gemaakte uitgaven voor zover deze aan het privégebruik zijn toe te rekenen. Voor deze toerekening is volgens de staatssecretaris een sluitende kilometeradministratie nodig. Om de administratieve lasten te beperken, is goedgekeurd dat het privégebruik wordt vastgesteld op 2,7 procent van de catalogusprijs van de auto, inclusief BPM en BTW. In termen van de oude regeling komt dit effectief neer op een correctie van 12 procent van 22,5 procent. Zie tabel 1.

UITGANGSPUNTEN		
Catalogusprijs inclusief BTW en BPM		€ 40.000
Aanschafprijs inclusief BPM, exclusief BTW		€ 35.000
Gebruiks- en onderhoudskosten exclusief BTW		€ 3.000

FORFAIT		
2,7 procent van cataloguswaarde inclusief BTW en BPM	2,7 procent van € 40.000 x 0,5 jaar	€ 540

Tabel 1. Rekenvoorbeeld (vanaf 1 juli 2011).

Woon-werkverkeer

In 2009 is het woon-werkverkeer voor de BTW, net als voor de loon- en inkomstenbelasting, aangemerkt als zakelijk gebruik. Dit is per 1 juli 2011 veranderd. Vanaf die datum wordt het woon- werkverkeer voor de BTW wederom als privégebruik aangemerkt. Als de ondernemer alleen woon-werkkilometers maakt, heeft hij voor de loon- en inkomstenbelasting

NIET VOOR LEASE-AUTO'S?

In de parlementaire behandeling heeft de staatssecretaris aangegeven dat van interne diensten geen sprake kan zijn op door de ondernemer ingekochte diensten. Dat zou betekenen dat aan BTW-heffing over het privégebruik van een lease-auto niet wordt toegekomen. De lease betreft immers een ingekochte dienst. De staatssecretaris vermeldt in zijn besluit van 29 juni 2011 dat zijn eerdere opmerking bij het Belastingplan 2008 niet voor lease-auto's geldt. Het is nog maar de vraag of hij er op deze manier mee wegblijft.

geen bijtelling. Wel wordt BTW geheven in verband met privégebruik.

75 procent-regel en andere bijzondere regelingen

Tot 1 juli 2011 gold een bijzondere regeling voor auto's die zijn aangekocht zonder dat de ondernemer bij de aankoop BTW heeft kunnen aftrekken. Dit is een auto die hij aankoopt zonder BTW (margeauto) of een auto die hij privé koopt. Voor zover de auto zakelijk wordt gebruikt, mag de onderneming wel de BTW op de onderhouds- en gebruikskosten in aftrek brengen. Voor de situatie dat het zakelijke gebruik niet eenvoudig uit een kilometeradministratie is te herleiden, is tot 1 juli 2011 goedgekeurd dat 75 procent van de BTW op de onderhouds- en gebruikskosten wordt afgetrokken. Met ingang van 1 juli is deze goedkeuring vervallen.

Ook de bijzondere regeling voor bestelauto's en autodealers is per 1 juli komen te vervallen. De staatssecretaris geeft wel aan dat - in overleg met het bedrijfsleven - wellicht gelijksoortige regelingen zullen worden getroffen. Dit zal dan met name voor bestelauto's gelden.

Werkelijke kosten lager dan forfait

Tot op heden gold dat de BTW-correctie voor het privégebruik van de auto niet hoger kon zijn dan de daadwerkelijke auto-kosten in dat jaar. Deze regel is ook per 1 juli komen te vervallen. Het privégebruik moet worden vastgesteld aan de hand van de gemaakte uitgaven en het werkelijke privégebruik, of op basis van het forfaitaire percentage van 2,7 procent. Mogelijk wordt dan hetzelfde resultaat behaald of komt men zelfs gunstiger uit.

DE PERIODE VÓÓR 1 JULI 2011

Voor de eerste helft van 2011 kan men een beroep doen op de uitspraak van Rechtbank Haarlem. Voor die periode kan, behoudens een andere uitkomst in hoger beroep, een privécorrectie worden gemaakt van 12 procent van 14 procent van de cataloguswaarde van de auto. De voorkeur gaat uit om in de laatste aangifte over 2011 de privécorrectie (voor de eerste zes maanden) op de normale wijze in de aangifte aan te geven (dus 12 procent van 25 procent) en daartegen bezwaar te maken. In dat bezwaar kan dan het beste worden aangegeven dat op basis van de uitspraak van Rechtbank Haarlem een correctie van 12 procent van 0 procent (voor elektrische auto's) gerechtvaardigd is. ☐